

Traditie • Dit weekend viert Nederland voor de honderdste keer Moederdag. Bloemisten zullen daar flink van profiteren. Staafmixers en stofzuigers liggen inmiddels gevoelig.

Daan Marselis
redactie duurzaamheid&economie

Moederdag. Je kunt er naar uitkijken of het negeren. Maar feit is: zondag is het weer zover. Kinderen maken tekeningen, verzorgen een ontbijt op bed met aardbeien en afbakroisants. Vaders en volwassen kinderen kopen een presentje. En als het aan de bedenkers van Moederdag ligt, krijgen alle moeders van Nederland ook nog een leuk boeket.

Het is geen Nederlandse uitvinding. Het feest is in de Verenigde Staten bedacht vanuit een christelijke traditie om moeders te verheffen en te vieren. De Nederlandse afdeling van het Leger des Heils zag daar ook wel wat in, en introduceerde het feest met datzelfde idee. Pas toen de leden van de Koninklijke Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde zich realiseerden welk commercieel potentieel Moederdag te bieden had, werd het een succes. Dat was in 1924, komende zondag is dus de honderdste Moederdag.

De tuinbouwers stuurden pamfletten naar basisscholen die leerkrachten dan in de klas konden be-

spreken. 'De plaats, welke de Moeder als regel inneemt in het huisgezin, is zoo voornaam, dat men werkelijk wel eens nationaal 'De Moeder' mag herdenken', lezen duizenden kindertjes. Enkele jaren later deelden bloemisten dertigduizend tulpen uit op Rotterdamse basisscholen, om thuis aan moeder te geven. Andere economische sectoren haakten al snel aan. Te beginnen met

---

Het feest is bedacht in de Verenigde Staten, vanuit een christelijke traditie

---

de bakkersvereniging, die speciale moederdagtaarten introduceerde.

Genereert Moederdag veel extra omzet in de winkels? "Ja, ja, ja, ja", zegt retaildeskundige Paul Moers. Zelf slaat hij geen Moederdag over. "Voor kinderen is het goed om de belangrijke plek die moeders hebben in de samenleving te eren", zegt hij. "Maar het feest is natuurlijk wel

heel erg geclaimd door de commercie." Hoeveel extra omzet Moederdag genereert is niet bekend.

Populaire cadeaus zijn volgens hem schoonheidsmiddelen, zoals zeepejes en make-up, bloemen, tuinplantjes, bonbons en boeken. Niet voor niets verschijnt vlak voor Moederdag het laatste deel van de onder vrouwen populaire boekenserie *De zeven zussen*. Andere merken die profiteren zijn zeepekten Rituals ('Menig moeder zal zondag zo'n pakket krijgen'), parfumerie ICI Paris, Hema en dus al die bloemen- en plantenwinkels.

Tuinset

Vaders tonen zich vaak bereid om impuls aankopen te doen. Vooral tuincentra plukken daar de vruchten van, zegt Moers. Wanneer vaders komen voor plantjes, beslissen ze niet zelden om toch een hele tuinset mee te nemen, 'met een kleine bijdrage van de kinderen uiteraard'.

Ook populair volgens Moers: keukenspullen. Wie die wil kopen moet wel oppassen, want van alle moederdagcadeaus liggen huishoudelijke apparaten het meest gevoelig. De va-

der van hoogleraar volkscultuur Irene Steng van het Meertens Instituut hoefde daar thuis echt niet met zulke werktuigen op de proppen te komen. "Als je mijn moeder ergens mee op de kast kon krijgen, was het dat wel." Terwijl huishoudelijke apparaten destijds, in de jaren vijftig en zestig, nog een heel normaal moederdagcadeautje waren.

In al die tijd dat we Moederdag

'Als je niet naar je moeder gaat, moet je wel een goede reden hebben'

---

vieren is het idee over moederschap veranderd. Vroeger was een moeder iemand die met een schoot voor in de keuken stond. Tot lang na de Tweede Wereldoorlog mochten vrouwen, eenmaal getrouwd, niet zelf een bankrekening openen. Velen moesten hun baan opzeggen. Ze werden gezien als niet-handelingsbekwaam. "Beklemmend", zegt

Moederdagbeeld uit het Nederland van de jaren zestig: kinderen maken hun keuze voor de etalage van een bloemenzaak.
FOTO SPAARNESTAD

Steng. Nu hebben vrouwen meer ruimte om hun moederschap zelf in te vullen. Nog steeds zijn moeders volgens het gangbare beeld zorgzaam en lief en mooi, maar 'ze mogen nu ook sexy zijn', zegt Schenk. In dit beeld is een moeder niet meer aan het aanrecht gebonden. Ze werken en gaan met vriendinnen op stap, terwijl hun partner op de kinderen past. Een staafmixer, stofzuiger of broodrooster kan dan verkeerd vallen, want te rolbevestigend.

Verplicht element

Steng ziet meer ruimte voor vrouwen om zelf te bepalen hoe ze het moederschap willen invullen. Sommigen kiezen de meer conventionele aanpak, met traditionele genderrollen en de taken die daarbij horen. In andere gezinnen is het nu anders. Zelfsprekend dat de partner ook huishoudelijke taken op zich neemt.

Veel keuzevrijheid hebben de kinderen van moeders niet. Zoals alle rituelen heeft Moederdag een verplichtend element, zegt Steng. "Veel mensen doen wel iets. Als je niet naar je moeder gaat, moet je wel een goede reden hebben."